

(204. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot verhooving van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, den 19den Juni 1900.

WILHELMINA.

(204. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken van eene verhooving van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899, vastgesteld bij de wetten van 3 Februari 1899 (*Staatsblad* n°. 57) en 30 December 1899 (*Staatsblad* n°. 300);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De navolgende artikelen van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899 worden *verhoogd*, te weten:

Artikel 41. Grondstoffen, bereidingsmiddelen, fabricage- en confectiekosten, werktuigen, gereedschappen en verdere benooidigheden voor den arbeid voor het Rijk (den dienst der gevangenis- en uitgezonderd) en voor particulieren, alsmede uitgaven voor tuin- en landbouw, met *vijf en veertig duizend tweehonderd gulden* (f 45 200) en alzoo gebracht op *honderd zeven en zeventig duizend tweehonderd gulden* (f 177 200).

Artikel 42. Arbeidsloonen aan gevangenen en verpleegden, met *vijf duizend gulden* (f 5000) en alzoo gebracht op *acht en dertig duizend gulden* (f 38 000).

Artikel 52. Arbeidsloonen aan verpleegden en aan leden van

militaire huisgezinnen, met *achttien duizend eenhonderd gulden* (f 18 100) en alzoo gebracht op *honderd acht en twintig duizend eenhonderd gulden* (f 128 100).

Artikel 57. Uitgaven wegens het fabriekswezen, met *negen duizend zeshonderd gulden* (f 9 600) en alzoo gebracht op *honderd zes duizend driehonderd vijftig gulden* (f 106 350).

Artikel 2.

Ten gevolge van voorschreven verhoovingen wordt het totaal der Vde afdeeling van gezegd hoofdstuk nader gebracht op *een millioen honderd acht en zestig duizend achthonderd negen en veertig gulden* (f 1 168 849); dat der VIIIste afdeeling op *zevenhonderd drie en dertig duizend driehonderd twee en twintig gulden* (f 733 322) en het eindcijfer van dat hoofdstuk op *zes millioen tweehonderd vijf en dertig duizend tweehonderd en zes gulden* (f 6 235 206).

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

(204. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Het hierbij gevoegde ontwerp van wet moet strekken tot verhooving van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899, vastgesteld bij de wetten van 3 Februari 1899 (*Staatsblad* n°. 57) en 30 December 1899 (*Staatsblad* n°. 300), ten einde te kunnen voorzien in de meerdere uitgaven voor grondstoffen en confectiemiddelen enz. voor den arbeid in de gevangenis en aanverwante gestichten en voor arbeidsloon.

Hoewel het reeds in het jaar 1898 in de bedoeling lag aan den arbeid voor het Rijk in de gevangenis en aanverwante gestichten uitbreiding te geven, voor zoover dit met de beschikbare krachten en in verband met de bestaande overeenkomsten mogelijk was, achtte de ondergeteekende het niettemin bij de raming der uitgaven voor het volgend jaar voldoende, rekening te houden met de uitkomsten der laatst voorgaande jaren en zulks met het oog op de toen nog bestaande onzekerheid in hoever de aan te wenden pogingen tot het ontvangen van ruimere en van nieuwe bestellingen zouden gelukken en tevens in hoever deze zouden kunnen worden aangenomen.

De bemoeiingen hadden gunstiger gevolg dan verwacht was, doch dit en de meerdere behoeften waarin voor hetgeen dat tot het Departement zelf behoort moest worden voorzien, maakte het aankopen van meer grondstoffen, confectiemiddelen en werktuigen en het toekennen van meer loon voor Rijksarbeid dan waarop was gerekend, noodzakelijk; welk een en ander voor de in het wetsontwerp genoemde artikelen een tekort heeft doen ontstaan dat moet worden aangevuld.

Tegenover die hoogere uitgaven staan echter meerdere baten voortvloeiende uit den arbeid ten behoeve van het Rijk in de gevangenis en aanverwante gestichten.

De Minister van Justitie,

CORT v. D. LINDEN.